

Roczna Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi na terenie Gminy
ŻYRAKÓW za rok 2020.

Żyraków, dnia 28 kwietnia 2021 rok

Spis treści

1. Wstęp	
1.1. Cel opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	
1.2. Regulacje prawne w zakresie gospodarowania odpadami	
2. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków	
2.1. Charakterystyka Gminy Żyraków	
2.2. System gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków	
2.3. Stan ludności w gminie Żyraków, a funkcjonowanie systemu śmieciowego.....	
2.4. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Żyraków	
2.5. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w gminie Żyraków.....	
3. Analiza Finansowa funkcjonowania systemu	
3.1. Koszty funkcjonowania systemu	
3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	
3.3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Żyraków.....	
3.4. Odpady zawierające azbest	
3.5. Wnioski końcowe	

1. WSTĘP

Na podstawie art.3 ust.2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.), gminy zostały zobowiązane do wykonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządza się za rok 2020 do dnia 30 kwietnia 2021 roku (za poprzedni rok), a podstawą opracowanej analizy są sprawozdania sporządzone przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie danej gminy oraz innych dostępnych danych.

1.1. CEL OPRACOWANIA ANALIZY STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Obecnie opracowany został kolejny dokument stanowiący „*Roczną Analizę Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Żyraków za rok 2020*”, sporządzony w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie:

- art.3 ust.2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.), w tym:

a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,

b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,

- c) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczby mieszkańców,
- e) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Ustawodawca w sposób niezmiernie szeroki określił obszar obowiązkowych zadań gminom w zakresie utrzymania czystości i porządku na jej terenie, o czym będzie mowa w kolejnych rozdziałach analizy.

1.2. REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

- 1) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.). Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy.
- 2) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022. Uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 05 stycznia 2017 r. Nr XXXI/551/17
- 3) Krajowy Program Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 01 lipca 2016 r. (M.P. , poz. 784).
- 4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz.797 z późn. zm.).
- 5) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.).
- 6) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1114).
- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. ws. poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów(Dz. U. z 2012 r. Nr 676).

- 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016 r. ws. wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (Dz.U. 2018 poz. 1627)
- 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. ws. poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz.2167).
- 10) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w/s. mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. Nr 1052).
- 11) Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 poz. 10).

uchwały Rady Gminy Żyraków

- z dnia 02 grudnia 2020 r. Rady Gminy Żyraków Uchwała Nr XXI/232/20 w sprawie: Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żyraków
- z dnia 11 września 2020 r. Rady Gminy Żyraków Uchwała Nr XIX/215/20 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- w dniu 30 grudnia 2019 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałę Nr XII/144/19 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Żyraków
- w dniu 30.12.2019 r. roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałę Nr XII/145/2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą komunikacji elektronicznej
- w dniu 25 lutego 2016 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałę Nr XVII/133/16 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

2. GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻYRAKÓW

Gmina Żyraków zajmuje powierzchnię 11 038 ha, w skład której wchodzi 13 sołectw (tj. Bobrową, Bobrowa Wola, Góra Motyczna, Korzeniów, Mokre, Nagoszyn, Straszęcin, Wola Wielka, Wiewiórka, Wola Żyrakowska, Zasów, Zawierzbie i Żyraków). Łączna ilość mieszkańców gminy to 14375 osób (stan na 31.12.2020 r.). Leży na terenie doliny Dolnej Wisłoki oraz Wysoczyzny Tarnowskiej. Krainy te są częścią Kotliny Sandomierskiej i w obrębie gminy Żyraków Wysoczyzna Tarnowska ma formę zwartego płatu o łagodnej, pagórkowatej rzeźbie. Leży w regionie dębickim.

Przez teren gminy Żyraków przebiega autostrada A4, która dzieli gminę na dwie części. Autostrada przebiega przez grunty miejscowości Wola Wielka, Wiewiórka, Góra Motyczna, Straszęcin, Żyraków.

Na odcinku autostrady A4 przebiegającym przez Gminę Żyraków znajduje się węzeł autostradowy „Dębica – Żyraków” powiązany z drogą powiatową nr 1180 relacji Dębica – Zdziarzec i drogą powiatową nr 1184 relacji Chotowa – Przecław.

Gmina posiada również spory potencjał turystyczny. Zróżnicowana charakterystyka terenu oraz duże kompleksy leśne idealnie nadają się do pieszych i rowerowych wycieczek. Największą atrakcją turystyczną stanowią malownicze, zabytkowe zespoły dworsko-parkowe w Korzeniowie, Straszęcinie i Zasowie i Żyrakowie, liczne kapliczki przydrożne, zabytkowe kościoły. Są to doskonałe miejsca do sobotnio-niedzielnego wypoczynku na łonie natury.

Gmina Żyraków ze względu na atrakcyjną lokalizację zawsze przyciągała do siebie przedsiębiorców. Sami mieszkańcy wykazują również dużą przedsiębiorczość. Większość podmiotów ma charakter małych i średnich przedsiębiorstw, dających zatrudnienie mieszkańcom. Obserwujemy ciągłe powstawanie nowych podmiotów, których działalność inspirowana jest przez autostradę. Najbardziej dynamicznie rozwija się sektor handlu, gdzie dominuje sprzedaż artykułów spożywczo – przemysłowych.

2.2. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW.

Dnia 26 czerwca 2014 roku został przyjęty przez Radę Ministrów „Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów”

Opracowany przez rząd Krajowy plan gospodarki odpadami oraz jego Aktualizacja odnosi się do odpadów, które powstały w Polsce, a przede wszystkim do odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych, odpadów opakowaniowych, a także komunalnych osadów ściekowych, wyznacza szczegółowe kierunki i cele gospodarki odpadami komunalnymi. Zakłada rozwój selektywnego zbierania odpadów, budowę instalacji do odzysku materiałowego i energetycznego oraz ograniczenie składowania odpadów wyłącznie do odpadów przetworzonych. Jest podstawą do opracowania Wojewódzkich Planów Gospodarki Komunalnej oraz wszelkich działań gmin.

Gmina Żyraków z dniem 1 lipca 2013 r. przejęła obowiązki zorganizowania odbierania i zagospodarowania odpadów od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę.

Nieruchomości niezamieszkałe na terenie Gminy Żyraków nie zostały objęte nowym systemem. Przedsiębiorcy prowadzą zagospodarowanie odpadów na zasadach dotychczasowych.

Na terenie gminy występują „dzikie wysypiska śmieci”. Wprowadzenie nowego systemu śmieciowego w 2013 roku zmniejszyło występowanie dzikich wysypisk.

- opakowania po lekach lub przeterminowane leki, można wrzucać do specjalnych pojemników ustawionych w ośrodkach zdrowia.

Zbiórki doraźne obejmują: zbiórkę mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon, z miejsc zbiórek doraźnych zebrane w sposób selektywny poprzedzone są ogłoszeniem określającym termin, miejsce i rodzaj odbieranych następujących frakcji odpadów: mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon - w każdej ilości;

- ponadto w miejsc. Tuszyma funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, do którego mieszkaniec bezpłatnie może dostarczać

następujące kategorie odpadów zebrane w sposób selektywny: szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zielone, popioły i żużle z domowych palenisk - w każdej ilości.

- popioły i żużle z domowych palenisk odbierane są z terenu nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zabudowanych budynkami jednorodzinnymi – w terminie od 01 listopada do 30 kwietnia każdego roku.

Na stronie internetowej gminy www.zyrakow.pl w zakładce „system śmieciowy”, znajdują się szczegółowe informacje na temat funkcjonowania systemu śmieciowego.

W zabudowie jednorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są najczęściej w pojemnikach lub workach koloru czarnego znajdujących się na posesji, natomiast materiały surowcowe, w tym opakowania zbierane były głównie w workach o zróżnicowanej kolorystyce.

Dla potrzeb selektywnej zbiórki na terenie gminy Żyraków obowiązują następujące kolory:

- worek zielony na szkło bezbarwne i kolorowe
- worek żółty na tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe
- worek niebieski na papier i tekturę
- worek brązowy na odpady ulegające biodegradacji

W zabudowie wielorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są przede wszystkim do pojemników zbiorczych oznakowanych kolorystycznie, zlokalizowanych w wyodrębnionych miejscach przy posesjach, podobnie jak odpady segregowane, które zbiera się w systemie wielo- pojemnikowym. Taki sposób gromadzenia odpadów będzie utrzymany na terenie gminy Żyraków.

Tabela Nr 1 (źródło - Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami 2017 r.)

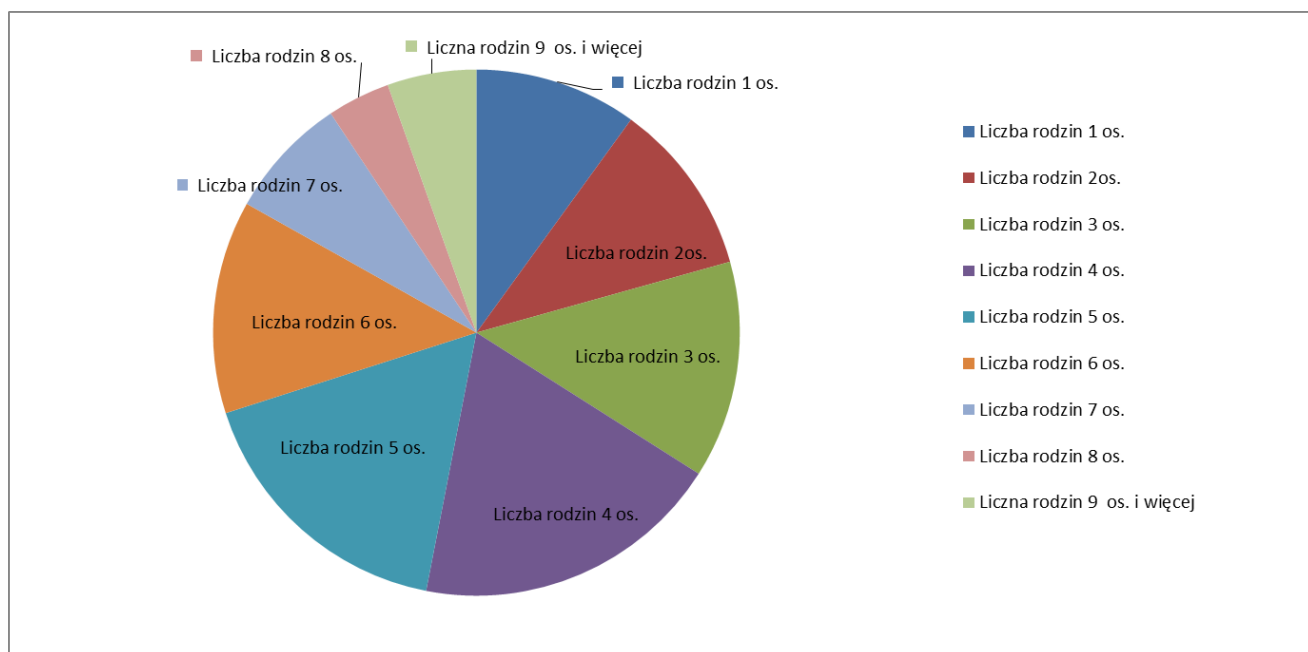

Z likwidacją dzikich wysypisk śmieci jest wiele problemów gdyż likwidacja jednych powoduje powstawanie innych. Z podobnym problemem boryka się też wiele gmin. Na obrzeżach wsi, miast porzucane są najróżniejsze odpady od mebli po gruz z placów budowy. Od początku roku namierzono już wiele takich nielegalnych wysypisk. Z podrzucaniem śmieci chcemy walczyć min. Montując tablice informacyjne, fotopułapki, które są dość skuteczne.

2.3. STAN LUDNOŚCI W GMINIE ŻYRAKÓW, A FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ŚMIECIOWEGO.

Szacowana ilość gospodarstw domowych na terenie gminy Żyraków (dane od stycznia do końca września 2018 roku).

Tabela Nr 2

Liczba posesji - selektywna zbiórka

- 1) Liczba posesji 1 – osobowych - 377 posesji
- 2) Liczba posesji 2 – osobowych - 640 posesji
- 3) Liczba posesji 3 – osobowych - 633 posesji
- 4) Liczba posesji 4 – osobowych - 628 posesji
- 5) Liczba posesji 5 i powyżej - 998 posesji ogółem: 3 276

Liczba posesji - nieselektywna zbiórka

ogółem: 88 posesje.

Gospodarstw „0” czyli niezamieszkałe budynki mieszkalne jest ok. 379.

R a z e m: na terenie Gminy Żyraków jest 3364 + 379 posesji = 3743 posesje

Liczba ludności gminy Żyraków w/g danych z Wydziału Ewidencji Ludności dla poszczególnych miejscowości gminy: rok 2019 – 2020

TABELA NR 3

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	2019 rok	2020 rok
1.	BOBROWA	1524	1517
2.	BOBROWA WOLA	381	388
3.	KORZENIÓW	814	816
4.	GÓRA MOTYCZNA	1104	1094
5.	NAGOSZYN	1652	1644
6.	MOKRE	653	640
7.	STRASZĘCIN	2206	2230
8.	WIEWIÓRKA	916	906
9.	WOLA WIELKA	675	688
10.	WOLA ŻYRAKOWSKA	742	757
11.	ZASÓW	922	932
12.	ZAWIERZBIE	1033	1045
13.	ŻYRAKÓW	1707	1718
14.	S u m a	14 329	14 375

Na terenie Gminy Żyraków przyjęto zróżnicowaną metodę opłaty w zależności od liczby osób zamieszkujących dane gospodarstwo domowe, z tym, że obowiązuje 5 progów cenowych. Stawka ustalona na powyższych zasadach obowiązywała tylko w I kwartale roku 2020.

- w okresie od 01 stycznia 2019 roku do 31 marca 2020 roku stawka opłaty wynosiła:

W przypadku zbiórki selektywnej (**segregacji**) opłata miesięczna jest niższa i wynosi za:

- gospodarstwo 1 osobowe – 12 zł,
- gospodarstwo 2 osobowe – 28 zł,
- gospodarstwo 3 osobowe – 38 zł,

- gospodarstwo 4 osobowe – 45 zł,
- gospodarstwo 5 osób i powyżej – 53 zł

Natomiast opłata miesięczna za odpady zbierane w sposób nieselektywny (**niesegregowany**) następująca wynosi:

- gospodarstwo 1 osobowe – 30 zł,
- gospodarstwo 2 osobowe – 60 zł,
- gospodarstwo 3 osobowe – 70 zł,
- gospodarstwo 4 osobowe – 79 zł,
- gospodarstwo 5 osób i powyżej – 95 zł

Terminy uiszczania opłat nie uległy zmianie. Opłaty nalicza się miesięcznie, a uiszcza się kwartalnie.

Od dnia 01 kwietnia 2020 roku na terenie Gminy Żyraków uległa zmianie metoda naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych stawka opłaty miesięcznej zbiórki selektywnej (segregacja) wynosi za 1 osobę zamieszkującą nieruchomość 23 złote (Uchwała Rady Gminy Żyraków z dnia 30 grudnia 2019 roku Nr XII/144/19). Stawka ta obowiązywać będzie przez kolejny rok 2021.

2.4. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ODEBRANYCH Z TERENU GMINY ŻYRAKÓW.

Tabela nr 4. Ilość odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 odebranych z terenu Gm. Żyraków w latach 2018 – 2020.

Rok kalend.	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców Gminy Żyraków	14 215	14 329	14375- 12022 w systemie
Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg	1641,63	1381,351	1364,400

Masa odebranych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca na rok (kg)	115,49	96,402	94,91
--	--------	--------	-------

W Gminie ŻYRAKÓW w 2020 roku odebrano mniejszą ilość odebranych odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w porównaniu do roku poprzedniego roku tj. 2019 o 16,95 Mg.

W 2017 r. w Polsce zebranych zostało 11 968,7 tys. ton odpadów komunalnych (wzrost o 2,7% w porównaniu z 2016 r.). Na jednego mieszkańca Polski przypadało średnio 312 kg zebranych odpadów komunalnych.

W Gminie Żyraków na 1 mieszkańca przypada w 2020 roku 83,63 kg zebranych odpadów komunalnych zmieszanych, a odpadów selektywnie zebranych 58,19 kg rocznie.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2020 roku w Punkcie Selektywnego Zbierania (PSZOK) Tuszyna 140 D przedstawia poniższa tabela nr 5.

Kod zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾	Masa zebranych odpadów komunalnych ⁸⁾ [Mg]	
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,8076	
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,9886	
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,2800	
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,1431	

20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	20,2728	
16 01 03	Zużyte opony	0,6665	
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	0,0395	
20 01 33	Baterie i akumulatory	0,0070	
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,2476	
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3,7062	
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	8,5315	
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,6665	

17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	2,8961	
20 01 10	Odzież	3,0244	
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,1431	
razem		45,9605	

2.5. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI ORAZ OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZANYCH DO SKŁADOWANIA W GMINIE ŻYRAKÓW

Jednym z celów wdrożenia reformy było wypełnienie zobowiązań Polski w zakresie uzyskania wymaganych dyrektywą ws. odpadów poziomów recyklingu niektórych odpadów surowcowych pochodzących z gospodarstw domowych i innych odpadów komunalnych.

Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 listopada 2011 r. ustanowione zostały zasady i metody obliczeń w odniesieniu do weryfikacji zgodności z celami określonymi w art. 11 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE.

Do wyliczenia „poziomu recyklingu” bierze się pod uwagę:

- łączną masę odpadów poddawanych recyklingowi i przygotowanych do powtórnego użycia pochodzących od gospodarstw domowych oraz innych wytwórców odpadów komunalnych podzieloną przez:
 - liczbę mieszkańców,
 - wskaźnik GUS ilości wytwarzanych odpadów dla województwa oraz
- łączny udział odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła

Poziom, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

TABELA NR 6

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%)
--	--

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

TABELA NR 7

Odpady segregowane

POZIOM RECYKLINGU I PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA NASTĘPUJĄCYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH: PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA ODEBRANYCH Z OBSZARU GMINY (W TABELI PRZEDST. PORÓWNIWNIE Z ROKIEM 2018, 2019, 2020)

Kod odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	2018 rok	2019 rok	2020 rok Mg
		Mg	Mg	
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	44,945	26,212	39,136
15 01 07	Opakowania ze szkła	180,968	103,835	221,905
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	274,310	319,547	385,778
15 01 04	Opakowania z metali	2,331	3,690	3,3159
ex15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	27,724	21,840	45,720
19 12 01	Papier i tektura	0,372	0,010	0,780

19 12 02	Metale żelazne	0	0,009	0,036
19 12 05	Szkło	0	0,135	0,195
razem		530,650	475,278	696,868

Gmina Żyraków w roku 2020 r. odebrała od mieszkańców gminy więcej niż w latach poprzednich wysegregowanych odpadów komunalnych.

W bilansie poszczególnych kategorii odebrano najwięcej odpadów o kodzie 15 01 02 **Opakowania z tworzyw sztucznych tj: 385,7781 Mg**

W porównaniu do roku 2019 odebrano **ogółem** o 66,231 Mg więcej Opakowań z tworzyw sztucznych przez gminę Żyraków.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA wynosi na terenie Gminy Żyraków za 2020 rok **41,68 %** przy **wymaganym 50 %** (dane ze spraw. 2020). Nie został osiągnięty poziom odzysku za 2020 rok.

Odpady ulegające biodegradacji

Krajowy Program gospodarki odpadami zalicza do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji:

- - papier i tekturę,
- - odzież i tekstylia z materiałów naturalnych,
- - odpady z terenów zielonych,
- - odpady kuchenne i ogrodowe,
- - drewno,
- - odpady wielomateriałowe,
- - frakcja drobna < 10 mm

Aby możliwe było zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, tzn. osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów odzysku, gmina musi podjąć pewne działania.

Chcąc spełnić wymogi w zakresie ograniczenia przez gminy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania konieczne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, biodegradowalnych oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, poprzez przydomowe kompostowniki min. po to aby odpady tego typu nie

trafiły na składowisko odpadów komunalnych ponieważ wówczas odpady komunalne mogą być efektywniej zagospodarowywane.

Gminy zostały zobowiązane do ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Gmina Żyraków dokonała zmiany metody naliczania opłat, w taki sposób, że opłata za gospodarowanie odpadami stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty.

Zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wprowadzone jest dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Na terenie Gm. Żyraków jest bardzo duża ilość kompostowników. Szacujemy ich ok. od 80 do 90 % posiadanie gospodarstw domowych.

Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przewidzianych do osiągnięcia w 2020 roku i następnych latach - wskaźniki te przedstawia tabela nr 8.

POZIOM OGRANICZENIA MASY OPDADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZYWANYCH DO SKŁADOWANIA W STOSUNKU DO MASY TYCH ODPADÓW WYTWORZONYCH W 1995 R. (%)

TABELA NR 8

Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komun. Ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)	75	50	50	50	45	45	40	40	35

OSIĄGNIĘTY POZIOM OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI KIEROWANYCH DO SKŁADOWANIA NA TERENIE ŻYRAKÓW

Za 2020 rok Tr wynosił: 2,66 % przy dopuszczalnym poziomie 35 %

Wymagane poziomy odzysku odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe

Odpady budowlane uznawane za odpady komunalne, są to odpady budowlano - remontowe wytwarzane w wyniku funkcjonowania gospodarstwa domowego. Również te odpady zostały objęte prawnym obowiązkiem ich odzysku, w tym recyklingu. Gmina Żyraków osiągnęła wymagany poziom 97 %

Obowiązujące poziomy odzysku, w tym recyklingu dla odpadów budowlanych przedstawiono w poniższej tabeli nr 9:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (%)								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Gmina Żyraków uzyskała za rok 2019 wymagane poziomy odzysku innych niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe w wysokości 100 %, jak jest wymagane, tym samym spełniony został warunek odnośnie odzysku tej kategorii odpadu.

3. ANALIZA FINANSOWA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU

3.1. Koszty funkcjonowania systemu

Koszty funkcjonowania systemu poniesione w roku 2020.

TABELI NR 10

Okres realizacji	Nazwa zadania	Opis zł
01.01. 2020 - 31.12.2020 roku	<i>Dochody finansowe zrealizowane za rok 2020</i>	2 594 864,33 zł
	<i>Wydatkowano za rok 2020 - koszty całkowite</i>	3 203 259,62 zł
	<i>- Odbiór i zagospodarowanie odpadów z posesji zamieszkałych – za OKRES OD 01.01. – 31.12.2020</i>	3 107 902,38 zł
	<i>- Punkt Selektywnego Zbierania Od 01 .01 – 31.12.2019 r. –</i>	175 458,71 zł
	<i>- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń + koszty upomnień, korespondencji</i>	87 433,59 zł
	<i>Pozostałą kwotę wydatkowano na zakup materiałów biurowych, opłatę licencji komputerowej itp.</i>	10 842,20 zł
		98 275,79 zł
		-608 395,29 zł

Koszt całkowity funkcjonowania systemu jest wyższy niż należność z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok 2020.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków.

Na podstawie zmienionych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach po ust. 2a dodano ust. 2 b w brzmieniu:

„Gmina jest obowiązana utworzyć co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami”.

Gmina Żyraków utworzyła Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenie miejscowości Tuszyna 140 D.

Przy określaniu celów strategicznych dla Gminy Żyraków w nowo opracowywanej strategii gminy zostało wpisane zadanie: Budowa gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, które zostało przewidziane do realizacji w latach 2019 – 2020.

Koszt realizacji tego zadania może kształtować się w kwocie 200 – 300 tys. złotych.

Gmina Żyraków obecnie rozważa możliwość nowej lokalizacji na terenie gminy Żyraków Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Teren przeznaczony pod tę inwestycję winien być zlokalizowany na gruncie, którego Gmina Żyraków jest właścicielem i posiada do niego tytuł prawny, a lokalizacja odpowiadałaby obecnym wymaganiom oraz byłaby dogodna dla wszystkich mieszkańców gminy. Jest to jednak zadanie trudne do realizowania.

3.3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Żyraków

Możliwości przetwarzania przez gminę zmieszanych odpadów, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Gmina Żyraków przynależała do regionu zachodniego, ale w 2019 roku zniesiona została regionalizacja

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których były w 2018 roku składowane odpady z grup 01-19 z terenu Gminy Żyraków Składowisko odpadów w Kozodrzy, **składowisko „Kozodrza” gmina Ostrów**, gdzie instalacją regionalną jest: „Zakład Zagospodarowania Odpadów Kozodrza”, Zakład Usług Komunalnych w Ostrowie, 39 - 103 Ostrów 225

TABELA NR 10 Instalacje w których przetwarzano zmieszane odpady komunalne w poszczególnych regionach w 2014 r. w sposób inny niż składowanie- źródło WPGO 2017

Region	Nazwa instalacji	Moc przerobowa ogółem / dla zmieszanych odpadów komunalnych* w tys Mg	Status	Ilość przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych w 2014r. w tys. Mg	Uwagi
Zachodni	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ZUK w Ostrowie Zakład w Kozodrzy	60,0 / 57,0	regionalna	51,1	
	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów PGO w Paszczynie	50,0 / 45,0	regionalna	11,5	Regionalna od 01.01.2015r.

TABELA NR 11. Instalacje do sortowania odpadów komunalnych na terenie województwa podkarpackiego według stanu na dzień 31.12.2014 r. (WSO) region zachodni – źródło WPGO 2017

L.p.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Zdolności przerobowe roczne (Mg/rok)
1.	Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnej zbiórki	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Jodłowej Jodłowa 1A	Jodłowa 1A 39-225 Jodłowa	R12	860,0

L.p.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Zdolności przerobowe roczne (Mg/rok)
		39-225 Jodłowa			
2.	Sortownia odpadów zmieszanych Rozdrabniacz DW3060+Sito SM518	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	ul. Wolności 171, 39-300 Mielec	R12	50 000,0
3.	Sortownia odpadów zmieszanych opadów opakowaniowych Taśmociąg 9/800 i 10/500	ul. Wolności 171, 39-300 Mielec		R12	1 000,0
4.	Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnej zbiórki	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Paszczyzna 62 B	Paszczyzna 62 B, 39 – 207 Brzeźnica	R 12	10,000,0

- Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, Kompostownia przyzłowa, Paszczyzna 62B, 39- 207 Brzeźnica, Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o. o. Paszczyzna 62 B, 39-207 Brzeźnica – jako Zakład Zagospodarowania Odpadów.

3.4. ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Z gospodarką odpadami łączy się ściśle dofinansowanie zadania pn. *Usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żyraków*”, które Gm. Żyraków realizuje od 2013 roku. Na terenie Gminy Żyraków w 2012, 2016 roku została przeprowadzona inwentaryzacja ilości, rodzaju oraz rozmieszczenia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Do chwili obecnej Gmina Żyraków rokrocznie ubiega się o uzyskanie dofinansowania na w/w zadanie. Kwota dotacji obejmuje środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie 50 %,

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie stanowiące 35 % tj. łącznie 85% kosztów zadania. Pozostałą kwotę w wysokości 15% dofinansowania pokrywa Gmina Żyraków. Mieszkaniec nie ponosi żadnej opłaty.

Gmina Żyraków uzyskała na ten cel do chwili obecnej znaczne środki finansowe co jest przedstawione w tabeli nr 13, ale skala problemu związana z azbestem w gminie jest jeszcze duża.

Do chwili obecnej zdemontowano oraz zutylizowano łącznie : **811,62 Mg** na kwotę **302.464,83 zł**.

TABELA NR 12

DEMONTAŻ I UTYLIZACJA AZBESTU OGÓŁEM NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW		
ZA OKRES OD 2013 – 2020 R.		
Rok	Ilość zutylizowanego odpadu	Koszt całkowity zadania
2013	225,40 Mg	66.043 zł
2014	53,089 Mg	22.475,74 zł
2015	84,45 Mg	34.807,64 zł
2016	130,43 Mg	38.731,50 zł
2017	67,57 Mg	27.481,47 zł
2019	70,56 Mg	38.515 zł
2020	180,12 Mg	74.410,48 zł

Ogółem: 811,62 Mg na kwotę 302.464,83 zł

W 2015 r. Gmina Żyraków opracowała inwentaryzację sieci wodociągowej wykonanej z rur azbestowo – cementowych.

Gmina Żyraków jest właścicielem sieci wodociągowej w miejscowości Nagoszyn, wykonanej z wyrobów zawierających azbest (rury i złącza azbestowo – cementowe \varnothing 200).

W 2015 roku powyższa sieć wodociągowa została szczegółowo zinwentaryzowana. W wyniku inwentaryzacji ustalono, że sieć wodociągowa w miejscowości Nagoszyn przebiega w obrębie 258 działek na terenie miejscowości NAGOSZYN, o długości 6 083,76 metrów bieżących rur i złączy azbestowo – cementowych \varnothing 200.

W celu realizacji kolejnych zadań Gmina stara się o dofinansowanie ze środków zewnętrznych w nowej perspektywie dofinansowania na lata 2014-2020.

Gmina Żyraków złożyła wniosek o uzyskanie dofinansowania na budowę nowej sieci wodociągowej w miejsc. NAGOSZYN, z Regionalnego Programu Operacyjnego w Rzeszowie na lata 2019 – 2020. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony. Prace zostały rozpoczęte w 2019 roku. Po rozstrzygniętym przetargu przeprowadzono roboty budowlane. Dnia 23.11.2020 roku zostały odebrane protokolarnie wykonane w całości roboty budowlane zadania pod nazwą: *Budowa nowej sieci wodociągowej w miejsc. NAGOSZYN, z Regionalnego Programu Operacyjnego w Rzeszowie na lata 2019 – 2020*”.

W ramach zadania zostało wykonane 6,951 km wodociągu z rur PE 100. W wyniku wykonanych prac i przełączeniu wszystkich użytkowników do nowego wodociągu został wyłączony z eksploatacji wodociąg azbestowy. Wodociąg azbestowy pozostanie w ziemi jako nieczynny.

3.5. WNIOSKI KOŃCOWE.

W niniejszym dokumencie została dokonana szczegółowa analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy za rok 2020.

Analizie poddano zarówno parametry finansowe, jak również wskaźniki związane z zagospodarowaniem odpadów.

Z analizy wynika, że:

W trakcie realizacji Krajowego planu gospodarki odpadami 2014 zaobserwowano poprawę w większości dziedzin gospodarki odpadami. Udało się osiągnąć cele założone w Krajowy Program Gospodarki Odpadami, inne zaś w dalszym ciągu pozostają aktualne i są w trakcie realizacji.

Na terenie Gminy Żyraków osiągnięto cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) Gmina Żyraków objęła 100% mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych, nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Nieruchomości niezamieszkałe (szkoły, sklepy) nie zostały objęte „nowym systemem śmieciowym”.
- 2) Gmina Żyraków rozważa możliwość nowej lokalizacji na terenie gminy Żyraków budowy Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który odpowiadałby obecnym wymaganiom oraz byłoby dogodny dla wszystkich mieszkańców gminy.
- 3) Analiza wykazała, że liczba ludności zgłoszona w deklaracjach ujętych do systemu posiada rozbieżności. Różnica ta jest spowodowana trendami migracyjnymi ludności gminy (studenci, osoby pracujące za granicą, itp.). Należy cały czas aktualizować dane w związku z urodzeniami i zgonami, zamieszkaniem mieszkańców gminy, co jest prowadzone na bieżąco.
- 4) Na terenie Gminy Żyraków w roku 2020 masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 wyniosła 1364,400 [Mg] co z rokiem 2019 (1381,351 Mg) daje obniżkę o 16,95 Mg.

- 5) W 2020 roku Gmina Żyraków ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do Tr 2,66 % w stosunku do masy tych odpadów składowanych w 1995 roku przy dopuszczalnym poziomie dla roku 2020 wynoszącym 35 %.
- 6) Gmina Żyraków w 2020 r. nie osiągnęła wszystkich wskaźników właściwego gospodarowania odpadami - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA wynosi 41,80 %, przy wymaganym poziomie 50 %. Może to skutkować nałożeniem kary finansowej na Gminę.
- 7) łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi wynosi 3 203 259,62 zł i jest wyższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co spowodowało znaczny niedobór środków finansowych. (szczegółowe rozliczenie w 3.1. Koszty funkcjonowania systemu).
- 8) od dnia 01 kwietnia 2020 roku na terenie Gminy Żyraków uległa zmianie metoda naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych stawka opłaty miesięcznej zbiórki selektywnej (segregacja) wynosi za 1 osobę zamieszkującą nieruchomość 23 złote (Uchwała Rady Gminy Żyraków z dnia 30 grudnia 2019 roku Nr XII/144/19). Stawka ta obowiązywać będzie przez kolejny rok 2021.
- 9) Nie stwierdza się zagrożenia dotyczącego braku możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
- 10) Wszystkie odpady komunalne pochodzące z gminy Żyraków zagospodarowywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wojewódzkim planem gospodarki odpadami komunalnymi.
- 11) W perspektywie czasowej koniecznym zadaniem do zrealizowania będzie budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie Gminy.

Gmina Żyraków w zakresie wpisania w Planie Inwestycyjnym Marszałka Województwa Podkarpackiego następującego przedsięwzięcia:

Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do realizacji na terenie Gminy Żyraków.

Termin realizacji określono do 2026 roku.

Gmina Żyraków wystąpiła o przyznanie środków finansowych na planowaną wyżej inwestycję.

Analizę sporządziła:
mgr Grzyb Barbara